

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Defensie' in Zaventem

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op :

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.5§1, 11°, artikel 2.2.7§1 en artikel 2.2.10§1, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2016.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- De beslissing van de Vlaamse Regering van 21 mei 2021 houdende de goedkeuring van de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Defensie'.
- De publieke consultatie over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Defensie' van 1 juni tot en met 30 juli 2021. Tijdens de consultatieperiode werd er eveneens een advies verkregen van de Provincie Vlaams-Brabant, de gemeente Zaventem, de VVM De Lijn, OVAM, AWW en de VLM.
- De scopingnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Defensie' werd gepubliceerd op 22 november 2021.
- De plenaire vergadering over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Defensie' van 15 mei 2023, het verslag ervan en de mondelinge en/of schriftelijke adviezen van FOD Defensie, gemeente Zaventem, ANB, OVAM, Provincie Vlaams-Brabant, AWW, VMM, Sport Vlaanderen, gemeente Schaarbeek en Perspective Brussels.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Voorliggend ontwerp-GRUP geeft uitvoering aan de bindende bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, waarbij reconversie van reeds aangesneden ruimte prioritair is. Daarom wordt gekozen voor een erg compacte bebouwing langsheen de Leopold III-laan en een verregaande ontharding op het zuidelijk deel van de site. De mobiliteitsimpact wordt zo beperkt mogelijk gehouden worden. Het behoud van de verkeersleefbaarheid is primordiaal. Er wordt ingezet op verknoping door de harde ontwikkeling af te stemmen op de ontwikkelingen rond de multimodale hub Bordet en de nieuwe openbaar vervoersverbinding op de Leopold III-laan. Binnen het Vlaams Strategisch gebied rond Brussel wordt het behoud en de ontwikkeling van stedelijke natuurelementen nagestreefd, vanwege hun belang voor de stedelijke leefbaarheid. Daarom gaat er binnen het planproces bijzondere aandacht naar het verweven van de gebouwde omgeving met een duurzaam en groen landschappelijk kader. Er wordt een nieuwe open ruimte voorzien door ontharding van het zuidelijk deel van de site. Ten slotte is er ook aandacht voor het integraal waterbeheer, waarbij het behoud van open valleien bijdraagt aan natuurlijke mogelijkheden tot overstroming en conflicten tussen bebouwing en water worden vermeden. Het plangebied, gelegen op het Brabants plateau, is een uitgelezen plek om in waterinfiltratie te voorzien.
- Op 21/12/2018 keurde de Vlaamse Regering het 'samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de gecoördineerde opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en een richtplan van aanleg voor de site exNAVO/Defensie-KKE in Evere, Stad Brussel en Zaventem' goed.
- Eveneens op 21/12/2018 keurde de Vlaamse Regering het 'samenwerkingsakkoord over de inplanting van het nieuwe hoofdkwartier van Defensie en de vijfde Europese school en de stedenbouwkundige principes' goed. Dit akkoord werd door de verschillende regeringen (Federale, Vlaamse en Brusselse) effectief op 29/5/2019 ondertekend.
- Voor het plan 'Defensie' werden de onderstaande 3 plandoelstellingen vooropgesteld:
  - Stedelijkheid: in een zone van + 400 meter ten zuiden en langs de Leopold III-laan wordt een dense verstedelijking van de terreinen voorzien, waarbinnen plaats is voor het nieuwe hoofdkwartier van Defensie, een vijfde Europese school, langs Brusselse zijde een nieuwe gemengde stadswijk en langs Vlaamse zijde een zone voor economische activiteiten;
  - Natuur: ten zuiden van de stedelijke zone wordt voorzien in de ontwikkeling van een grootstedelijk landschappelijk gebied, met als doel een groene intergewestelijke verbinding te ontwikkelen tussen de sites Josaphat (Schaarbeek) en Nossegemdelle (Zaventem). Op grondgebied van het Vlaams Gewest wordt minimum 20ha bos voorzien.
  - Mobiliteit: het mobiliteitsnetwerk wordt duurzaam en meerlagig gestructureerd en verknoopt. Het open ruimtegebied wordt autovrij gemaakt en de stedelijke zone autoluw.

- Aan de opmaak van het ontwerp GRUP is uitgebreid onderzoek voorafgegaan, met name voor wat betreft de milieueffecten en het ontwerp onderzoek. Deze onderzoeken zijn op een geïntegreerde manier verlopen, waarbij de alternatieven zijn geoptimaliseerd op basis van de resultaten van de onderzoeken.
- De resultaten en conclusies van het milieueffectenonderzoek (plan-MER) zijn verwerkt in het ontwerp-GRUP en weergegeven in de toelichtingsnota.
- In de toelichtingsnota wordt in de milieuverklaring de motivering van de ruimtelijke vertaling van de aannames, preventieve maatregelen en milderende maatregelen opgenomen. Daar waar deze niet ruimtelijk vertaalbaar zijn, wordt dit tevens gemotiveerd.
- De neerslag van het ontwerp onderzoek en de ruimtelijke afweging is opgenomen in de toelichtingsnota bij het hoofdstuk 'Visie en Concepten en vertaling naar het grafisch plan'.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving :

- Het koninklijk besluit van 07 maart 1977 houdende de vaststelling van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, en latere wijzigingen.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2011 houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en aanpalende open ruimtegebieden'.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2015 houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening van het Vlaams Strategisch gebied rond Brussel en aansluitende open ruimtegebieden - cluster Zaventem'.
- De beslissing van de Vlaams Minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische innovatie van 7 juli 2004 houdende de definitieve vaststelling van het Bijzonder Plan van Aanleg 'Wijziging BPA Harenheide'.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Defensie' wordt voorlopig vastgesteld.

De normatieve delen van dit ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. bijlage I het verordend grafisch plan;
2. bijlage II, de verordenende stedenbouwkundige voorschriften.

De niet-normatieve delen van dit ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. Bijlage IIIa. Toelichtingsnota – tekst
2. Bijlage IIIb. Toelichtingsnota – kaarten
3. Bijlage IV. Register planbaten, planschade, kapitaalschade en gebruikersschadecompensatie
4. Bijlage V. Ontwerp plan-MER
5. Bijlage VI. Ontwerpend onderzoek

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De Minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR